

Advokaatide/õigusnõustajate ELi õiguse alane koolitamine Eestis
Teabe esitaja: Eesti Advokatuur

ADVOKAATIDE/ÕIGUSNÕUSTAJATE RIIKLIKU KOOLITUSSÜSTEEMI KIRJELDUS – Eesti	
1. Juurdepääs kutsealale	
Kõrgharidus/ülikooliharidus on vajalik	JAH
Õigusteaduse kraad on kohustuslik	JAH
Täieõiguslikuks advokaadiks/õigusnõustajaks saamise nõuded	<ul style="list-style-type: none">• Kandidaate eksamineerib/hindab advokatuur või advokatuuri loodud komisjon.• Kandidaati hindab advokaadibüroo, kes otsustab kandidaadi sobivuse üle (vandeadvokaat tohib osutada õigusteenuseid ainult advokaadibüroo kaudu).• Isik peab läbima kutsepraktika.• Isik peab end registreerima advokatuuris (pärast vandeadvokaadieksami sooritamist või pärast seda, kui isik on sooritanud eksami ja on tegutsenud vandeadvokaadi abina vähemalt kolm aastat). <p>Eestis on vandeadvokaadid täieõiguslikud advokaadid.</p> <p>Alates 1. märtsist 2013 on advokatuuril kahte liiki liikmeid: vandeadvokaadid ja vandeadvokaadi abid.</p> <p>Vandeadvokaadi abid on need Eesti Advokatuuri liikmed, kes võivad tegutseda advokaadina vandeadvokaadi juhtimisel.</p> <p>Vandeadvokaadi võib võtta advokatuuri liikmeks, kui:</p> <ul style="list-style-type: none">• isik on sooritanud vandeadvokaadieksami;• isik on sooritanud eksami ja tal on doktorikraad õigusteaduses (PhD);• isik on olnud vandeadvokaat ja astub advokatuuri viie aasta jooksul pärast seda, kui ta on olnud advokatuurist välja arvatud (vastavalt advokatuuriseaduse § 36 lõike 1 punktidele 1 või 4 võidakse advokaat advokatuuri juhatuse otsusega advokatuurist välja arvata, kui ta on esitanud selleks avalduse või kui ta ei ole tervise tõttu või muul põhjusel üle kolme aasta järjest tegutsenud advokaadina;• isik on töötanud vähemalt kolm aastat kohtuniku, notari või prokurörina ja astub advokatuuri viie aasta jooksul pärast ametist lahkumist (või töötanud riigikohtunikuna, kohtunikuna Euroopa Kohtus, Euroopa Liidu Üldkohtus või õiguskantslerina. (Õiguskantsler täidab Eestis üldise petitsiooniorgani ja põhiseaduslikkuse järelevalve funktsioone. Selline kombineeritud pädevus on rahvusvahelisel tasandil ainulaadne.))

	<p>Vandeadvokaadi abide advokatuuri liikmeks võtmine.</p> <p>Vandeadvokaadi abid peavad esitama avalduse (isikut tõendava dokumendi koopia, fotod, isikuandmete ankeet, õigusteaduse kraadi tõendava dokumendi koopia, akadeemiliste õpingute raames läbitud õppeainete loetelu, akadeemilise õiendi ära kiri ja mis tahes muud ülikoolidiplomid).</p> <p>Advokatuuri liikmeks saamise üldised nõuded.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Isik on teovõimeline. • Isiku elukoht on Eestis või ta on Eesti või mõne muu ELi liikmesriigi kodanik. • Isik vastab kohtunikule esitatavatele haridusnõuetele (kohtute seaduse § 47 lõike 1 punkt 1): § 47. Kohtunikule esitatavad nõuded <ul style="list-style-type: none"> (1) Kohtnikuks võib nimetada Eesti Vabariigi kodaniku, kes: <ul style="list-style-type: none"> 1) on omandanud õiguse õppesuunal vähemalt riiklikult tunnustatud magistrikraadi, sellele vastava kvalifikatsiooni Eesti Vabariigi haridusseaduse § 28 lõike 22 tähenduses või sellele vastava välisriigi kvalifikatsiooni. • Isik on omandanud kutsekvalifikatsiooni mõnes teises ELi liikmesriigis ja seda tunnustatakse advokatuuriseaduse alusel (§ 65). • Isik valdab eesti keelt kõnes ja kirjas. • Isik on aus ja kõlbeline. 	
<p>Alternatiivsed võimalused kutsealale juurdepääsuks</p>	<p>JAH.</p> <p>Isik, kes on töötanud vähemalt kolm aastat kohtuniku, notari või prokurörina (või riigikohtunikuna, kohtunikuna Euroopa Kohtus, Euroopa Liidu Üldkohtus või õiguskantslerina), võib saada advokaadiks ja advokatuuri liikmeks viie aasta jooksul pärast ametist lahkumist.</p>	
<p>2. Koolitus kutsepraktika ajal</p>		
<p>Kas on nõutav kutsepraktika läbimine?</p>	<p>JAH</p>	<p>Õiguslik alus: advokatuuriseadus.</p>
<p>Kohustuslik</p>	<p>JAH</p>	<p>Kindlaksmääratud kestus: kolm aastat.</p> <p>Vandeadvokaadid on täieõiguslikud advokaadid. Advokatuuri liige võib saada vandeadvokaadiks kirjaliku avalduse alusel, kui ta on sooritanud vandeadvokaadieksami ja tegutsenud vähemalt kolm aastat vandeadvokaadi abina.</p> <p>Vandeadvokaadi abid on samuti advokatuuri liikmed. Pärast seda kolmeaastast perioodi ei pea isik</p>

		vandeadvokaadieksamit sooritama. Ta võib tähtajatult jätkata tegutsemist vandeadvokaadi abina, tehes seda vandeadvokaadi juhtimisel.
Kutsepraktika raames pakutava koolituse korraldamise eest vastutavad struktuurid		<ul style="list-style-type: none"> Advokatuur advokaate koolitavate õppeasutuste kaudu. Advokatuur peab sõlmima lepingu vähemalt ühe ülikooliga selle tagamiseks, et oleksid täidetud kutsepädevust, -sobivust või -kvalifikatsiooni ja õpetajate kvalifikatsiooni käsitlevad õiguslikud nõuded. Koolituse igapäevase korraldamise eest kutsepraktika jooksul vastutab advokatuur. Ülikoolid (avalik-õiguslikud või eraõiguslikud). Ülikoolid võivad pakkuda koolitust, allkirjastades lepingu vähemalt ühe advokatuuriga. Selle eesmärk on tagada praktikakoht kutsepraktika ajaks. Koolituse igapäevase korraldamise eest kutsepraktika jooksul vastutab ülikool. Ülikoolid (avalik-õiguslikud või eraõiguslikud) koos advokatuuridega advokaate koolitavate õppeasutuste kaudu. Koolituse igapäevase korraldamise eest kutsepraktika jooksul vastutavad advokatuur, õppeasutus ja ülikool.
Kutsepraktika raames pakutava koolituse vorm		<ul style="list-style-type: none"> Erapraksise juhendamisel toimuv kutsepraktika. Advokatuuri juhendamisel toimuv kutsepraktika. Õigusvaldkonnaga mitteseotud kutseoskuste (nt kommunikatsioon, büroo töö korraldamine jms) alane koolitus. Õigusvaldkonnaga seotud kutseoskuste (nt nõuete koostamine, töö klientidega jms) alane koolitus.
Sobivuseksam/kontroll enne kutsepraktika algust	JAH	<ul style="list-style-type: none"> Kontrollitakse diplomit. Antakse hinnang kirjaliku avalduse alusel. Sobivuseksam.
Kindlaksmääratud õppekava kutsepraktika ajal	PUUDUB	
ELi õigust ja keeleõpet käsitlevad erisused	PUUDUVAD	
Kutsepraktika periood on jagatud erinevateks etappideks	EI	
Kutsepraktika järgne hindamine/eksam	JAH	<ul style="list-style-type: none"> Juhendajate aruannete alusel. Kirjalike eksamite abil. Suuliste eksamite abil. Viiakse läbi vestlus.
3. Täiendusõppe süsteem		
Täiendusõppe ja spetsialiseerumisõppe eristamine	EI ERISTATA. Eestis ei ole ametlikku spetsialiseerumisõppe süsteemi ette nähtud.	
Täiendusõppe läbimisega seotud kohustused	JAH	<ul style="list-style-type: none"> Täiendusõppe läbimise kohustused on sätestatud riigi õigusaktides. Täiendusõppe läbimise kohustus on sätestatud advokatuuri kodukorras.

		<p>Õiguslik alus: inglise keeles – advokatuuriseadus ja advokatuuri kodukord.</p> <p>Vandeadvokaadid ja vandeadvokaadi abid on kohustatud läbima perioodilise täiendusõppe. Iga viie aasta järel kontrollib advokatuur, kas see kohutus on täidetud.</p> <p>Advokatuuriseaduse § 34 kohaselt peavad vandeadvokaadid ja vandeadvokaadi abid, kelle viimasest sooritatud advokaadieksamist on möödunud viis aastat, esitama kutsesobivuskomisjonile teabe tema poolt hindamisperioodi jooksul läbitud täiendusõppe kohta.</p>
Spetsialiseerumisõppe läbimisega seotud kohustused	PUUDUVAD	Spetsialiseerumisõpet ei ole nimetatud riigi õigusaktides ega advokatuuri kodukorras.
Kohustused seoses võõrkeelte õppimisega	PUUDUVAD	
Täiendusõppe raames ELi õiguse sisu omandamisega seotud kohustused	PUUDUVAD	
4. Akrediteerimissüsteemid ja koolituspakkujad		
Akrediteerimisvõimalus	PUUDUB.	Eesti koolitussüsteemis akrediteerimisvõimalus puudub.
Nende koolituspakkujate arv, kes pakuvad täiendusõpet	EI KOHALDATA	
Nende koolituspakkujate liik, kes töötavad välja akrediteeritud täiendusõppe kursusi	EI KOHALDATA	
Koolituste liigid ja õppemeetodid		
Koolituste liigid, mis on heaks kiidetud täiendusõppe või spetsialiseerumisõppe läbimise kohustuse raames	<ul style="list-style-type: none"> • Auditoorsetel koolitustel osalemine; • kaugkoolituse läbimine; • e-õppe moodulite läbimine; • veebiseminari jälgimine; • kombineeritud õppetegevuses osalemine; • koolituskonverentsidel osalemine; • koolitustel osalemine koolitaja või õpetajana; • kirjutamine/avaldamine. 	Osalemine koolitusel, mis toimub teises liikmesriigis: jah, seda võidakse võtta arvesse täiendusõppe läbimise kohustuse hindamisel, kuid see sõltub teises liikmesriigis pakutava koolituse liigist. Eestis kehtivad koolituse nõudeid kohaldatakse ka teises liikmesriigis läbitava koolituse

		suhtes.
5. Järelevalve koolituse üle		
Täiendusõppe üle järelevalvet tegevad organisatsioonid	Advokaatuur	Hindamise viib läbi kutsesobivuskomisjon .
Järelevalveprotsess	<p>Täiendusõppe eduka läbimise hindamiseks kasutatakse ainepunktide süsteemi.</p> <p>Üks ainepunkt vastab ühele täiendusõppe tunnile.</p> <p>Üheaastane hindamisperiood vastab kümnele täiendusõppe ainepunktile.</p> <p>Viieaastane hindamisperiood vastab 80 täiendusõppe ainepunktile.</p> <p>Akrediteerimisprotsess põhineb advokaatide täiendusõppe aluseid ja korda käsitleval dokumendil.</p>	